

De laatste dagen

Er wordt door wetenschappers veel gediscussieerd over wanneer Jezus precies leefde en stierf. De kwestie is ingewikkeld omdat er weinig gegevens in de Bijbel zelf staan, er in die tijd verschillende datumsystemen werden gebruikt en sommige monniken zich later misrekend hebben. Er zijn dus genoeg onzekerheden over de precieze datering van het hoogte- en tegelijk dieptepunt van Jezus' leven.

Een mogelijke betrouwbare reconstructie van de laatste dagen van zijn leven op aarde speelt zich af in het jaar 33. Jezus stierf dan op vrijdag 3 april 33 na Chr. om ongeveer 15 uur in de middag (Bijbelse Geschiedenis in woord en beeld, Jezus' laatste dagen, blz. 26-27).

In deze Stille Week volgen we deze reconstructie van dag tot dag. We lezen daarbij uit het evangelie naar de beschrijving van Marcus en Matteüs (zaterdag 4 april 33 na Chr.).

De laatste dagen

Zondag 29 maart 33 na Chr.: De Koning op de ezel
Jezus rijdt op een ezeltje Jeruzalem binnen (Marcus 11:1-11)

Maandag 30 maart 33 na Chr.: Het tempelbedrijf platgelegd
Jezus logeert bij Marta en Maria en gooit handelaars en geldwisselaars de tempel uit (Marcus 11:15-19)

Dinsdag 31 maart 33 na Chr.: Levensgevaarlijke discussies
Lange discussies in de tempel (Marcus 11:27-33)

Woensdag 1 april 33 na Chr.: Gezalfd en verkocht
Maria zalft Jezus en Judas sluit een deal met de vijand (Marcus 14:1-11)

Donderdag 2 april 33 na Chr.: Afscheidsmaaltijd
De laatste maaltijd, het symbolische Pesach-maal (Marcus 14:17-26)

Vrijdag 3 april 33 na Chr.: Berecht en gekruisigd
Jezus wordt berecht en gekruisigd (Marcus 15:1-15)

Zaterdag 4 april 33 na Chr.: Leegte
Joodse leiders laten het graf van Jezus bewaken (Matteüs 28:62-66)

Zondag 5 april 33 na Chr.: Terug uit de dood
Jezus staat op (Marcus 16:1-8)

Zondag 29 maart 33 na Chr.:

Jezus rijdt op een ezeltje Jeruzalem binnen (Marcus 11:1-11)

1 Toen ze Jeruzalem naderden en in de buurt waren van Betfage en Betanië bij de Olijfberg, stuurde hij twee van zijn leerlingen vooruit. 2 Hij zei tegen hen: 'Ga naar het dorp dat daar ligt. Zodra jullie er binnenkomen, zul je daar een ezelsveulen vastgebonden zien staan, dat nog nooit door iemand bereden is; maak het los en breng het hier. 3 En als iemand jullie vraagt waarom jullie dat doen, zeg dan: "De Heer heeft het nodig, hij zal het meteen weer terugsturen.'" 4 Ze gingen op weg en vonden een veulen dat buiten op straat bij een deur was vastgebonden en ze maakten het los. 5 Er stonden een paar mensen die vroegen: 'Waarom maken jullie dat veulen los?' 6 Ze zeiden wat Jezus hun had opgedragen te zeggen en de mensen lieten hen begaan. 7 Ze brachten het veulen naar Jezus en legden hun mantels op het dier en hij ging erop zitten. 8 Velen spreidden hun mantels uit op de weg, anderen spreidden takken met bladeren uit, die ze in het veld afhakten. 9-10 Allen die voor hem uit liepen of achter hem aan kwamen, riepen luidkeels:

'Hosanna!

Gezegend hij die komt in de naam van de Heer.

Gezegend het komende koninkrijk van onze vader David.

Hosanna in de hemel!'

11 Hij trok Jeruzalem in en ging naar de tempel. Nadat hij alles in ogenschouw had genomen, ging hij – want het was al laat geworden – met de twaalf terug naar Betanië.

Maandag 30 maart 33 na Chr.:

Jezus logeert bij Marta en Maria en gooit handelaars en geldwisselaars de tempel uit (Marcus 11:15-19)

15 Ze kwamen in Jeruzalem. Hij ging de tempel binnen en begon iedereen die daar iets kocht of verkocht weg te jagen; hij gooide de tafels van de geldwisselaars en de stoelen van de duivenverkopers omver, 16 en hij liet niet toe dat iemand voorwerpen over het tempelplein droeg. 17 Hij hield de omstanders voor: 'Staat er niet geschreven: "Mijn huis moet voor alle volken een huis van gebed zijn"? Maar jullie hebben er een rovershol van gemaakt!' 18 De hogepriesters en de schriftgeleerden hoorden wat er gebeurd was en zochten naar een mogelijkheid om hem uit de weg te ruimen; ze waren bang voor hem, omdat het hele volk in de ban was van zijn onderricht. 19 Nadat de avond gevallen was, gingen Jezus en zijn leerlingen weg uit de stad.

Dinsdag 31 maart 33 na Chr.:

Lange discussies in de tempel (Marcus 11:27-33)

27 Ze kwamen weer in Jeruzalem aan. Toen Jezus zich in de tempel ophield, kwamen de hogepriesters, de schriftgeleerden en de oudsten van het volk naar hem toe 28 en vroegen hem: 'Op grond van welke bevoegdheid doet u die dingen? Wie heeft u het recht gegeven om zo te handelen?' 29 Jezus antwoordde: 'Ik zal u een vraag stellen; als u me daarop antwoord geeft, zal ik u zeggen op grond van welke bevoegdheid ik zo handel. 30 Doopte Johannes in opdracht van de hemel of in opdracht van mensen? Antwoord mij.' 31 Ze overlegden met elkaar en zeiden: 'Als we zeggen: "Van de hemel," zal hij zeggen: "Waarom hebt u hem dan niet geloofd?" 32 Maar als we zeggen: "Van mensen," wat dan?' Ze waren namelijk bang voor de menigte, want iedereen hield Johannes voor een echte profeet. 33 Dus zeiden ze tegen Jezus: 'We weten het niet.' En Jezus zei tegen hen: 'Dan zeg ik ook niet op grond van welke bevoegdheid ik die dingen doe.'

Woensdag 1 april 33 na Chr.:

Maria zalft Jezus en Judas sluit een deal met de vijand (Marcus 14:1-11)

1 De volgende dag zou het feest van Pesach en het Ongedesemde brood beginnen. De hogepriesters en schriftgeleerden zochten naar een mogelijkheid om hem door middel van een list gevangen te nemen en te doden. 2 Ze zeiden bij zichzelf: Tijdens het feest kan dat niet, want dan komt het volk in opstand.

3 Toen hij in Betanië in het huis van Simon – degene die aan huidvraat had geleden – aanwezig was bij een feestmaal, kwam er een vrouw binnen. Ze had een albasten flesje bij zich dat gevuld was met zeer kostbare, zuivere nardusolie. Ze brak het flesje en goot de olie uit over zijn hoofd. 4 Sommige aanwezigen zeiden geërgerd tegen elkaar: ‘Waar is deze verkwisting goed voor? 5 Die olie had immers voor meer dan driehonderd denarie verkocht kunnen worden, en dat geld hadden we aan de armen kunnen geven.’ Ze voeren tegen haar uit. 6 Maar Jezus zei: ‘Laat haar met rust, waarom vallen jullie haar lastig? Ze heeft iets goeds voor mij gedaan. 7 Want de armen zijn altijd bij jullie, en jullie kunnen weldaden aan hen bewijzen wanneer je maar wilt, maar ik zal niet altijd bij jullie zijn. 8 Wat ze kon, heeft ze gedaan: ze heeft mijn lichaam nu al met olie gebalsemd, met het oog op mijn begrafenis. 9 Ik verzeker jullie: waar ook maar ter wereld het goede nieuws verkondigd wordt, zal ter herinnering aan haar verteld worden wat zij heeft gedaan.’

10 Toen ging Judas Iskariot, een van de twaalf, naar de hogepriesters om hem aan hen uit te leveren. 11 Toen zij dit hoorden, waren ze opgetogen en beloofden ze hem geld te zullen geven. En hij zocht op een mogelijkheid om hem op een geschikt moment uit te leveren.

Donderdag 2 april 33 na Chr.:

De laatste maaltijd, het symbolische Pesach-maal (Marcus 14:17-26)

17 Toen de avond was gevallen, kwam hij met de twaalf. 18 Terwijl ze aanlagen voor de maaltijd, zei Jezus: 'Ik verzeker jullie: een van jullie, die met mij eet, zal mij uitleveren.' 19 Ze werden bedroefd en vroegen een voor een aan hem: 'Ik ben het toch niet?' 20 Maar hij zei tegen hen: 'Het is een van jullie twaalf, die met mij uit dezelfde kom eet. 21 Want de Mensenzoon zal heengaan zoals over hem geschreven staat, maar wee de mens door wie de Mensenzoon uitgeleverd wordt: het zou beter voor hem zijn als hij nooit geboren was.'

22 Terwijl ze aten, nam hij een brood, sprak het zegengebed uit, brak het brood, deelde het uit en zei: 'Neem hiervan, dit is mijn lichaam.' 23 En hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en gaf hun de beker, en allen dronken eruit. 24 Hij zei tegen hen: 'Dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen vergoten wordt. 25 Ik verzeker jullie: ik zal niet meer van de vrucht van de wijnstok drinken tot de dag komt dat ik er opnieuw van zal drinken in het koninkrijk van God.'

26 Nadat ze de lofzang hadden gezongen, vertrokken ze naar de Olijfberg.

Vrijdag 3 april 33 na Chr.:

Jezus wordt berecht en gekruisigd (Marcus 15:1-15)

1 's Ochtends in alle vroegte kwamen de hogepriesters, de oudsten en de schriftgeleerden en het hele Sanhedrin in vergadering bijeen. Na Jezus geboeid te hebben, brachten ze hem weg en leverden hem over aan Pilatus.

2 Pilatus vroeg hem: 'Bent u de koning van de Joden?' Hij antwoordde: 'U zegt het.' 3 De hogepriesters brachten allerlei beschuldigingen tegen hem in. 4 Pilatus vroeg hem toen: 'Waarom antwoordt u niet? U hoort toch waar ze u allemaal van beschuldigen?' 5 Maar Jezus zei helemaal niets meer, tot verwondering van Pilatus. 6 Pilatus had de gewoonte om op elk pesachfeest één gevangene vrij te laten op verzoek van het volk. 7 Op dat moment zat er een zekere Barabbas gevangen, samen met de andere opstandelingen die tijdens het oproer hadden vermoord. 8 Een grote groep mensen trok naar Pilatus en begon hem te vragen om ook nu te doen wat zijn gewoonte was. 9 Pilatus vroeg hun: 'Wilt u dat ik de koning van de Joden vrijlaat?' 10 Want hij begreep wel dat de hogepriesters hem uit afgunst hadden uitgeleverd. 11 Maar de hogepriesters hitsten de menigte op om te zeggen dat hij Barabbas moest vrijlaten. 12 Toen zei Pilatus tegen hen: 'Wat wilt u dan dat ik doe met die man die u de koning van de Joden noemt?' 13 En ze begonnen weer te schreeuwen. 'Kruisig hem!' riepen ze. 14 Pilatus vroeg: 'Wat heeft hij dan misdaan?' Maar ze schreeuwden nog harder: 'Kruisig hem!'

15 Omdat Pilatus de menigte tevreden wilde stellen, liet hij Barabbas vrij. Jezus leverde hij uit om gekruisigd te worden, nadat hij hem eerst nog had laten geselen.

Zaterdag 4 april 33 na. Chr.:

Joodse leiders laten het graf van Jezus bewaken (Matteüs 27:62-66)

62 De volgende dag, dus na de voorbereidingsdag, gingen de hogepriesters en de farizeeën samen naar Pilatus. 63 Ze zeiden tegen hem: 'Heer, het schoot ons te binnen dat die bedrieger, toen hij nog leefde, gezegd heeft: "Na drie dagen zal ik uit de dood opstaan." 64 Geeft u alstublieft bevel om het graf tot de derde dag te bewaken, anders komen zijn leerlingen hem heimelijk weghalen en zullen ze tegen het volk zeggen: "Hij is opgestaan uit de dood," en die laatste leugen zal nog erger zijn dan de eerste.' 65 Pilatus antwoordde: 'U kunt bewaking krijgen. Ga nu en regel het zo goed als u kunt.' 66 Ze gingen erheen en beveiligden het graf door het te verzegelen en er bewakers voor te zetten.

Zondag 5 april 33 na. Chr.:
Jezus staat op (Marcus 16:1-8)

1 Toen de sabbat voorbij was, kochten Maria uit Magdala en Maria de moeder van Jakobus, en Salome geurige olie om hem te balsemen. 2 Op de eerste dag van de week gingen ze heel vroeg in de ochtend, vlak na zonsopgang, naar het graf. 3 Ze zeiden tegen elkaar: 'Wie zal voor ons de steen voor de ingang van het graf weggrollen?' 4 Maar toen ze opkeken, zagen ze dat de steen al was weggerold; het was een heel grote steen. 5 Toen ze het graf binnengingen, zagen ze rechts een in het wit geklede jongeman zitten. Ze schrokken vreselijk. 6 Maar hij zei tegen hen: 'Wees niet bang. U zoekt Jezus, de man uit Nazaret die gekruisigd is. Hij is opgewekt uit de dood, hij is niet hier; kijk, dat is de plaats waar hij was neergelegd. 7 Ga terug en zeg tegen zijn leerlingen en tegen Petrus: "Hij gaat jullie voor naar Galilea, daar zullen jullie hem zien, zoals hij jullie heeft gezegd."'

8 Ze gingen naar buiten en vluchtten bij het graf vandaan, want ze waren bevangen door angst en schrik. Ze waren zo erg geschrokken dat ze tegen niemand iets zeiden.